

ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК – 327(477):327(439)

ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСКОРДОННОГО ЄВРОРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З УГОРЩИНОЮ

Артёмов І. В.

Кандидат історичних наук, професор кафедри міжнародного права, в. о. проректора з науково-педагогічної роботи, директор Навчально-наукового інституту євроінтеграційних досліджень ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Анотація. *Важливою складовою частиною українсько-угорських відносин на міжрегіональному рівні є транскордонне співробітництво між прикордонними регіонами України та Угорщини, яке регулюється передусім положеннями Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про транскордонне співробітництво від 11 листопада 1997 року.*

У статті проаналізовано стан та перспективи розвитку українсько-угорського транскордонного єврорегіонального співробітництва, а також визначено роль та функції українсько-угорського кордону в контексті транскордонного співробітництва обох країн в умовах інтеграції України до Європейського Союзу.

Українсько-угорське співробітництво має різноплановий, але цілісний і комплексний характер. Воно здійснюється на всіх рівнях міждержавних взаємин – від центрального до регіонального і локального. При цьому співробітництво охоплює різноманітні сфери – від захисту прав національних меншин до господарської співпраці та координації соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів. Поступово поглиблюється міжрегіональна співпраця та формування основ транскордонного (прикордонного) українсько-угорського регіону, а також мультикультурних і поліетнічних єврорегіональних спільнот.

Ключові слова: *єврорегіональне транскордонне співробітництво, розширення ЄС, добросусідство, євроінтеграція, прикордонні території.*

Постановка проблеми. Процес входження України в європейський інтеграційний простір і визнання її європейськими партнерами потребує координації зусиль з розвитку співпраці з країнами ЄС і в першу чергу – з сусідами України, такими як Угорщина.

Для України, кордони якої у 2007 році наблизились безпосередньо до Європейського Союзу, питання співробітництва з країнами-сусідами – одне із визначальних. Адже території в зоні впливу кордонів нашої держави відіграють надзвичайно важливу політичну і економічну роль. Саме ця особливість України (кордони із сімома різноблоковими державами в самому центрі Європи) визначила необхідність ведення політики, направленої на гармонізацію і зміцнення зв'язків із сусідніми країнами, координацію розвитку прикордонних регіонів по всьому периметру території нашої держави, розвиток і вдосконалення транскордонного співробітництва (ТКС) [1].

Прикладом плідної співпраці щодо вирішення комплексу транскордонних проблем сьогодні є українсько-угорське співробітництво, в ході якого українська сторона (Закарпатська область) використовує складові нового механізму взаємовідносин, який гармонізується з правовим полем України, країн-членів ЄС та вимогами Євросоюзу.

Мета статті – проаналізувати основні тенденції транскордонного єврорегіонального співробітництва України та Угорщини в контексті реалізації курсу нашої держави на євроінтеграцію.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальність розвитку ефективних українсько-угорських транскордонних зв'язків визначається перспективою європейського інтеграційного процесу, адже нова система стосунків України із країнами, які з нею межують, включно з Угорщиною, передбачає як розбудову рівноправних міждержавних відносин, реалізацію базових проблем демаркації і делімітації державного кордону, так і щоденну копітку роботу стосовно розвитку міжрегіональних, транскордонних зв'язків в українсько-угорському прикордонному регіоні. Проблематика транскордонного, у тому числі й українсько-угорського, та міжрегіонального співробітництва досліджується не тільки українськими (С. Б. Кіш, І. В. Артьомов, С. І. Мітрьєва, М. О. Лендъел, А. В. Баян, М. І. Долішній, В. П. Мікловда, Н. В. Мікула та інші), а й зарубіжними вченими (Ф. Дюла, М. Кітінга, М. Андерсон, К. Гарві, Ч. Джефрі).

Так, у працях С. Б. Кіш «Українсько-угорське транскордонне співробітництво: можливості та пріоритети у XXI столітті» [2] та «Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції» [3] досліджуються зміни геополітичної ролі транскордонного та єврорегіонального співробітництва між Україною і Угорщиною.

Основні результати дослідження. Загальновизнаним в експертному середовищі є те, що вже протягом тривалого часу єврорегіональне співробітництво між Україною та Угорщиною продовжує слугувати прикладом цивілізованої та прагматичної міжнародної співпраці у Центральній Європі.

Нормативно-правовою основою єврорегіонального співробітництва України з Угорщиною є Договір про основи добросусідства та співробітництва [4], підписаний 6 грудня 1991 року, який набув чинності 16 червня 1993 р.

Висвітлення окремих питань сучасного українсько-угорського співробітництва важливе з огляду на те, що сьогодні Україна має 136 км кордону не просто з Угорщиною як державою, а з країною, що входить до надпотужного економічного блоку – Європейського Союзу.

Однією з особливостей двосторонніх транскордонних відносин є наявність комплексу спільних проблем, довкола вирішення яких об'єднуються зусилля України і Угорщини. Серед них:

- повсякденна двостороння співпраця з гармонізації міжнаціональних відносин з урахуванням того, що в Україні, на території Закарпаття, компактно проживає понад 150 тис. угорців, а це понад 12 відсотків від загальної кількості населення області;
- об'єднання зусиль у боротьбі з паводками в басейні ріки Тиса, довжина якої на Закарпатті становить 262 км, а також співпраця в галузі екологічної безпеки;
- вдосконалення транзитно-логістичної схеми доставки вантажів та прикордонно-транскордонної інфраструктури, підвищення ефективності роботи 5-го міжнародного автотранспортного коридору Київ – Лісабон та інше.

Геополітичні зміни, що вже відбулися і відбуваються сьогодні, є позитивним стимулом для розвитку і вдосконалення співробітництва між Україною та Угорщиною.

Транскордонне єврорегіональне співробітництво України та Угорщини охоплює усі сфери співпраці, зокрема:

1. Економічна складова співробітництва.

Серед країн світу, які співпрацюють із закарпатськими підприємцями, за обсягами зовнішньоторговельного обороту ще в 2001 році Угорщина вийшла на перше місце [5].

Частка Угорщини в обсязі зовнішньої торгівлі області в 2002 році становила 26,9%: в обсязі експорту – 35,8%, в обсязі імпорту – 16,9%.

За участі угорського капіталу в області працює 115 суб'єктів господарювання, сума інвестицій яких складає 23,8 млн дол. США, що становить 17,6% по відношенню до загальнообласних обсягів інвестицій.

Із загальної суми залучених угорських інвестицій найбільші обсяги спрямовані на обробну промисловість – 8,8 млн. дол. США (37,1% від загального обсягу); із неї: на харчову – 2,7 млн. дол. США.

Найбільші угорські інвестиції в Україні припадають на спільні підприємства: СП «Мол Закарпаття» – 6,5 млн. дол. США, ДП «Систем Інвестмент Україна» – 4,0 млн. дол. США, Мукачівський завод «Точприлад» – 1,1 млн. дол. США, ТОВ «Берег Сольнок» – 0,4 млн. дол. США, ТОВ «Грін Рей» – 0,5 млн. дол. США, «Аква-Білд» – 0,35 млн. дол. США, ТОВ «Сільвер» – 0,3 млн. дол. США, ТОВ «Берегівський радіозавод» – 1,4 млн. дол. США, СП «Мультифуд» – 0,5 млн. дол. США, АПК «Виноградів» – 0,8 млн. дол. США та інші [6].

2. Співпраця у сфері протипаводкового захисту і довкілля.

Суттєві резерви поглиблення і розширення співпраці Угорщини і України задекларовані в низці програм, зокрема в програмі довгострокової дії на Закарпатті – Регіональній стратегії розвитку області до 2015 року.

В останні роки співробітництво активізувалось, розширилось і набуває конкретних форм. Основними напрямками співпраці є:

- співробітництво в питаннях водного господарства;
- співробітництво у створенні інформаційної системи протипаводкового захисту;
- участь у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах та в розробці проектів і документів щодо співпраці на прикордонних водах.

Захист населених пунктів і виробничих об'єктів від затоплення паводковими водами, і в першу чергу на прикордонних ділянках України з Румунією, України з Угорщиною та України з Словаччиною, є найбільш гострою проблемою не тільки для Закарпатської області, але й для прикордонних регіонів цих країн, окремі території яких розташовані в басейні р. Тиса як одному із найбільш паводконебезпечних регіонів Європи.

Шляхи досягнення цієї мети різні, і вони забезпечуються в кожній країні по-своєму, виходячи з наявних організаційних, технічних та фінансових можливостей.

Створена протягом 2000-2003 рр. в області за участі угорської сторони автоматизована інформаційно-вимірвальна система АІВС-«Тиса» забезпечує: оперативне прогнозування паводків на річках басейну р. Тиса за допомогою спеціальних пристроїв математичного інформаційного і програмного забезпечення; підготовку достовірної прогнозної інформації про параметри паводка і передачу її в автоматичному режимі відповідним службам оповіщення і протипаводковим підрозділам та інше.

Протипаводкова програма «Тиса» вартістю 1,5 млрд. грн. до 2015 року передбачає захист не тільки населених пунктів Закарпаття, а і значне зниження загрози для Угорщини.

Щорічно на прикордонних створах р. Тиса, Вилоч – Тисабеч, Чоп – Загонь відбираються 24 проби води, із них 4 – спільні на території України та на території Угорщини з аналізами згідно з прийнятими методиками.

3. Розбудова пунктів пропуску на спільному кордоні.

За пропозиціями Міністерства закордонних справ Угорської Республіки, викладених у Вербальній ноті від 6 листопада 2002 року № 19424/Adm/KUM/2002 щодо визначення прийнятності змін до Угоди між урядами Угорщини і України про пункти пропуску через

державний кордон [7], Закарпатська облдержадміністрація вважає прийнятними запропоновані угорською стороною зміни до Угоди щодо надання відповідного статусу пунктам пропуску:

- Лоя – Дзвінкове – міжнародного пасажирського, за винятком автобусного руху, з режимом роботи з 8 до 16 год. за середньоєвропейським часом;
- Барабаш – Косино – міжнародного пасажирського, за винятком автобусного руху, з режимом роботи з 7 до 19 години за середньоєвропейським часом;
- Берегшурань – Лужанка – міжнародного пасажирського з цілодобовим режимом роботи;
- Тисабеч – Вилок – міжнародного пасажирського з цілодобовим режимом роботи.

4. Співпраця з питань розвитку 5-го міжнародного транспортного коридору.

На цьому напрямі співробітництва насамперед необхідно:

- остаточно визначити на державному рівні точку перетину ТЕПАМ українсько-угорського кордону у межах області;
- визначитися щодо спільної експлуатації водного шляху р.Тиса в її судноплавній частині та інше.

З метою підвищення конкурентоспроможності продукції українських товаровиробників за рахунок здешевлення транспортної складової та залучення до транзиту через Україну та Угорщину вантажів, що прямують із третіх країн, в районі м. Чоп на 630 км річки Тиса пропонується здійснити будівництво річкового порту потужністю до 1 млн. тонн вантажів на рік.

5. Співробітництво у сфері освіти і науки.

В Закарпатській області працюють 64 дитсадки з угорською мовою, 130 загально-освітніх навчальних закладів, одна угорська гімназія, 2 ліцеї з угорською мовою навчання та 4 ліцеї приватної форми власності, в яких навчально-виховний процес здійснюється угорською мовою.

У населених пунктах з компактним проживанням національних меншин при відсутності навчальних закладів з відповідними мовами учні мають можливість вивчати мову свого народу факультативно.

Педагогічні кадри для навчальних закладів, в яких навчання ведеться мовою національної меншини, готує кафедра угорської філології Ужгородського національного університету.

Характерною ознакою турботи про якнайповніше задоволення потреб національних меншин Закарпаття стало відкриття нової угорськомовної школи в селі Чомонин на Мукачівщині.

Важливим стимулом об'єднання наукового потенціалу, обміну студентами є робота з інтеграції вищої освіти в європейський освітній простір. Щорічні наукові конференції викладачів та студентів сприяють мобільності та об'єднанні спільних зусиль у цій важливій справі [8].

6. Співпраця щодо виконання Угоди про спрощення візового режиму.

Слід також привернути увагу до угорсько-української співпраці з виконання Угоди про спрощення візового режиму між нашими країнами в рамках спільних угод України та Євросоюзу.

Особливістю наших прикордонних стосунків є те, що аналогів їм немає в інших країнах Євросоюзу. Адже в зону дії Угоди про малий прикордонний рух включені українські та угорські населені пункти, а можливість вільного перетину кордону мають 750 тис. закарпатських жителів прикордонних територій.

Важливим фактором реалізації Угоди про спрощення візового режиму є практичне вирішення проблем, що існують в місцевому прикордонному русі України, який передбачає можливість перебування у 50-кілометровій прикордонній зоні українсько-угорського кордону мешканців: 244 угорських та 384 українських населених пунктів та 299 словацьких і 280 українських населених пунктів на українсько-словацькому кордоні. Дозвіл для громадян, бажаючих відвідати рідних та знайомих у межах вказаної відстані, оформляється протягом 10 днів.

Надзвичайно продуктивним у плані реалізації попередніх домовленостей щодо спрощення візового режиму стали рішення Чотирнадцятого саміту «ЄС – Україна», який відбувся в Брюсселі в листопаді 2010 року [9]. Він затвердив План дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

За період, що пройшов після цього саміту, в Україні проведена надзвичайно продуктивна організаційно-аналітична робота відносно визначення пріоритетів виконання рішень зазначеного саміту:

- активізувалась робота із забезпечення виконання «Концепції інтегрованого управління кордонами»;
- розроблені проекти «Концепції міграційної політики» і нормативно-правових актів, необхідних для реалізації Закону України «Про прикордонний контроль»;
- успішно виконується Державна цільова програма «Облаштування та реконструкція державного кордону на період до 2015 року»;
- розпочата робота із забезпечення громадян України, що виїжджають за кордон, біометричними закордонними паспортами уже в 2011 році тощо.

Відомо, що координується робота відповідних структур щодо реалізації Національного плану з виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, який передбачає [10]:

- прийняття законодавчих актів про введення документів України для виїзду за кордон з електронним носієм біометричної інформації відповідно до стандартів Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) з забезпеченням на належному рівні захисту персональних даних (відповідний законопроект Кабмін повинен подати до Верховної Ради вже в травні);
- організацію видачі документів для виїзду за кордон з електронним носієм біометричної інформації;
- удосконалення правил в'їзду і перебування на території України іноземців і осіб без громадянства;
- розробка проектів нормативно-правових актів у сфері надання притулку відповідно до міжнародних стандартів та стандартів ЄС;
- забезпечення захисту прав громадян України, іноземців та осіб без громадянства на свободу пересування по території України та інші заходи.

Аналіз сучасного стану українсько-угорського єврорегіонального співробітництва дає підстави стверджувати:

- існує обопільна зацікавленість сторін у налагодженні співпраці з реалізації конкретних проектів на засадах спільної концепції з широкого спектру питань транскордонного та прикордонного співробітництва, зокрема у галузях енергетики, туризму, охорони навколишнього середовища, розвитку прикордонної та транспортної інфраструктури тощо;
- органами влади прикордонних регіонів Угорщини й України розроблені програми та конкретні проекти для їх спільної реалізації на коротко- та середньострокову перспективу, визначені пріоритети щодо послідовності їх реалізації.

Проте успішність виконання цих програм та проектів значним чином залежить від належного фінансового забезпечення не лише за рахунок малопотужних регіональних і локальних бюджетів прикордонних областей, але й за участі центральних державних органів і бюджетів України та Угорщини. Узгоджених дій сторін як на регіональному, так і на міжурядовому рівнях, а також погоджених кроків у рамках відповідних органів Євросоюзу вимагає широкомасштабне залучення фінансових ресурсів ЄС, у тому числі з Програми сусідства Україна-Угорщина-Словаччина на 2007-2013 роки для розвитку українсько-угорської транскордонної співпраці.

Висновки. Добросусідське транскордонне співробітництво України та Угорщини, зумовлене їх геополітичним розташуванням, є вигідним для обох країн. Спільність важливих транспортних коридорів (зокрема Київ – Чоп – Будапешт), нафтопроводів, річкових каналів породжує потребу проведення виваженої політики у двосторонніх відносинах.

Таким чином, українсько-угорське співробітництво має різноплановий, але цілісний і комплексний характер. Воно здійснюється на всіх рівнях міждержавних взаємин – від центрального до регіонального і локального. При цьому співробітництво охоплює різноманітні сфери – від захисту прав національних меншин до господарської співпраці та координації соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів. Поступово поглиблюється міжрегіональна співпраця та формування основ транскордонного (прикордонного) українсько-угорського регіону, а також мультикультурних і поліетнічних єврорегіональних спільнот.

Список використаної літератури

1. Євчак Ю. Особливості реалізації регіональної політики в районах компактного проживання національних меншин в умовах розширення ЄС / Ю. Євчак // Регіональна політика і транскордонне співробітництво в Євроінтеграційній стратегії України. – Ужгород : Ліра, 2007. – С. 205-216.
2. Кіш Є. Б. Українсько-угорське транскордонне співробітництво: можливості та пріоритети у ХХІ столітті (українською та угорською мовами) / Є. Б. Кіш. – Ужгород : Ліра, 2003. – 124 с.
3. Кіш Є. Б. Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції: монографія / Єва Б. К. / НАН України, Ін-т світової економіки і міжнар. відносин. – Ужгород : Ліра, 2008. – 440 с.
4. Договір про основи добросусідства та співробітництва між Україною і Угорською Республікою № 2527-ХІІ від 01. 07. 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/348_004.
5. Гоблик В. В. Механізм становлення зовнішньоекономічних зв'язків у транскордонних регіонах в умовах європейської інтеграції України / В. В. Гоблик // Моделі і механізми регулювання єврорегіонального співробітництва України: монограф.; за заг. ред. І. В. Артьомова, О. М. Ващук, О. М. Руденко. – Ужгород : МПП «Гражда», 2013. – С. 156.
6. Приходько В. П. Орієнтири та інструменти реалізації інвестиційної політики в регіонах України / В. П. Приходько // Моделі і механізми регулювання єврорегіонального співробітництва України: монограф.; за заг. ред. І. В. Артьомова, О. М. Ващук, О. М. Руденко. – Ужгород : МПП «Гражда», 2013. – С. 228.
7. Угода між урядами Угорщини і України про пункти пропуску через державний кордон // Угоду затверджено Постановою КМ № 378 (378-93-п) від 28. 05. 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/348_318.

8. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монограф.; за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – С. 13-14.
9. Чотирнадцятий саміт ЄС – Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://esbs.kiev.ua/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=468&Itemid=176&lang=uk.
10. Указ Президента України «Про Національний план з виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U494_11.html.

THE FEATURES OF CROSS-BORDER EURO-REGIONAL COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND HUNGARY

Artjomov I. V.

Candidate of historical sciences, Professor of international law, Vice-rector, Director of the Institute of Eurointegration researches of the Uzhhorod National University.

Abstract. *Active component of the ukrainian-hungarian relations at the regional level is cross-border cooperation between border regions of Ukraine and Hungary, which is regulated primarily by the Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Republic of Hungary on cross-border cooperation on November 11, 1997.*

The purpose of the article is to analyze the status and prospects of development of ukrainian-hungarian cross-border euro-regional cooperation and to define the role and functions of the ukrainian-hungarian border in the context of cross-border cooperation between both countries in the context of the integration of Ukraine into the European Union.

Ukrainian-hungarian cooperation has varied but it is coherent and integrated. It takes place at all levels of international relations – from central to regional and local levels. This cooperation covers various areas – from the protection of minority rights to economic co-operation and co-ordination of social and economic development of the border regions. Inter-regional cooperation, the foundations of cross-border ukrainian-hungarian region and multicultural and multiethnic Euroregional communities are gradually deepening.

Key words: *Euroregional cross-border cooperation, enlargement of EU, neighborliness, European integration, border areas.*

Referances

1. Yevchak Yu. Osoblyvosti realizatsiyi rehional'noyi polityky v rayonakh kompaktnoho prozhyvannya natsional'nykh menshyn v umovakh rozshyrennya YeS / Yu. Yevchak // Rehional'na polityka i transkordonne spivrobitnytstvo v Yevrointehratsiyiniy stratehiyi Ukrayiny. – Uzhhorod : Lira, 2007. – S. 205-216.
2. Kish Ye. B. Ukrayins'ko-uhors'ke transkordonne spivrobitnytstvo: mozhlyvosti ta priorityty u KhKhI stolitti (ukrayins'koyu ta uhors'koyu movamy) / Ye. B. Kish. – Uzhhorod: Lira, 2003. – 124 s.
3. Kish Ye. B. Tsentral'na Yevropa v suchasniy systemi yevrorehional'noyi intehratsiyi: monohrafiya / Yeva B.K. / NAN Ukrayiny, In-t svitovoyi ekonomiky i mizhnar. vidnosyn. – Uzhhorod : Lira, 2008. – 440 s.
4. Dohovir pro osnovy dobrosusidstva ta spivrobitnytstva mizh Ukrayinoyu i Uhors'koyu Respublikoyu № № 2527-XII vid 01. 07. 1992 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/348_004.
5. Hoblyk V. V. Mekhanizm stanovlennya zovnishn'oekonomichnykh zv'yazkiv u transkordonnnykh rehionakh v umovakh yevropeys'koyi intehratsiyi Ukrayiny / V. V. Hoblyk // Modeli i mekhanizmy rehulyuvannya yevrorehional'noho spivrobitnytstva Ukrayiny: monohraf.; za zah. red. I. V. Art'omova, O. M. Vashchuk, O. M. Rudenko. – Uzhhorod : MPP «Hrazhda», 2013. – S. 156.
6. Prykhod'ko V. P. Oriyentyry ta instrumenty realizatsiyi investytsiyanoi polityky v rehionakh Ukrayiny / V. P. Prykhod'ko // Modeli i mekhanizmy rehulyuvannya yevrorehional'noho spivrobitnytstva Ukrayiny: monohraf.; za zah. red. I. V. Art'omova, O. M. Vashchuk, O. M. Rudenko. – Uzhhorod : MPP «Hrazhda», 2013. – S. 228.

7. Uhoda mizh uryadamy Uhorshchyny i Ukrayiny pro punkty propusku cherez derzhavnyy kordon // Uhodu zatverdzheno Postanovoyu KM № 378 (378-93-p.) vid 28. 05. 1998 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/348_318.
8. Intehratsiya v yevropeys'kyu osvitchnyy prostir: zdobutky, problemy, perspektyvy: monohraf.; za zah. red. F.H.Vashchuka. – Uzhhorod: ZakDU, 2011. – S.13-14.
9. Chotyrnadtsyatyy samit YeS – Ukrayina [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://esbs.kiev.ua/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=468&Itemid=176&lang=uk.
10. Ukaz Prezidenta Ukrayiny «Pro Natsional'nyy plan z vykonannya Planu diy shchodo liberalizatsiyi Yevropeys'kym Soyuzom vizovoho rezhymu dlya Ukrayiny» [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U494_11.html.

ОСОБЕННОСТИ ТРАНСГРАНИЧНОГО ЕВРОРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА УКРАИНЫ С ВЕНГРИЕЙ

Артёмов И. В.

Кандидат исторических наук, профессор кафедры международного права, и. о. проректора по научно-педагогической работе, директор Научно-учебного института евроинтеграционных исследований ГВУЗ «Ужгородский национальный университет».

Аннотация. *Важной составной частью украинско-венгерских отношений на межрегиональном уровне, является трансграничное сотрудничество между приграничными регионами Украины и Венгрии, которое регулируется прежде всего положениями Соглашения Договора между Кабинетом Министров Украины и Правительством Венгерской Республики о приграничном сотрудничестве от 11 ноября 1997 года.*

В статье проанализированы состояние и перспективы развития украинско-венгерского трансграничного еврорегионального сотрудничества, а также определена роль и функции украинско-венгерской границы в контексте трансграничного сотрудничества обеих стран в условиях интеграции Украины в Европейский Союз.

Украинско-венгерское сотрудничество имеет разноплановый, но целостный и комплексный характер. Оно осуществляется на всех уровнях межгосударственных отношений – от центрального до регионального и локального. При этом сотрудничество охватывает различные сферы – от защиты прав национальных меньшинств до хозяйственного сотрудничества и координации социально-экономического развития приграничных регионов. Постепенно углубляется межрегиональное сотрудничество и формирование основ трансграничного (приграничного) украинско-венгерского региона, а также мультикультурных и полиэтнических еврорегиональных сообществ.

Ключевые слова: *еврорегиональное трансграничное сотрудничество, расширение ЕС, добрососедство, евроинтеграция, приграничные территории.*